

Latweefch u Awises.

Nr. 10.

Zettortdeenâ 7. Merz

1857.

Awischu-sinna s.

Leelwirfts Konstantins Nikolajewitsch zaur Schweizeru semmi reisojis us Turines un Genuas pilsatu Sardinjeru semmē, wissur ar leelu gohdu fweizinahts, no pascha Kehnina ar preeku usnemts tappis, tur saldatus un kuggus munsturejis, tad us Mizzu pee wezzas Keisereenes nobrauzis, un nu taisahs ar Winnu eet us Nohmas pilsatu. Leelwirfts Mikael's Nikolajewitsch zaur Wahzsemimi eedams nu pahrnahk mahjās. Generals Odlebens Wahzsemimē wissur ar gohdu tohp usnemts un no Keisera dabbujis Vladimira gohda krustu ar 2 sohbineem puschkotu. — Parisē nu jaw irr sanahkuschi Kreewu. Enlenderu, Eistreikeru un Sprantschu weetneeki un fahl spreest par to strihdi starp Pruhfcheem un Schweizereem; schee 2 sawus weetneekus tilkai pehz teem peesehdinahs klaht. Dsird ka teem wehl leela starpiba; ees gruhti ar meeru. — Spanjereem tahds bads, ka Kordowas pilsata nabbaga laudis sprahgusches sirgus un drabbinkus ehdoht un pee tahdas maitas kaujotees ka wahrnas!! — No Dahaus semmes. Eiropas lantfahrte redseet to schauro juhras-zeltu starp Dahau un Tweedru semmi — to Sun tu. Te itt wisseem kuggeem kas no Austruma jeb Seemela juhras nahk, leels tullis jamaksa. Tad nu wissas walstis kam kuggi tur eet, ar labbu un launn Dahaus peespeeduschi, lai to tulli wairs ne nemm. Par to wissahm schihm walstim 35 millj. dahldri Dahneem ja-ismafsa, tad buhs brihw tur eet. — Wahzsemimē Dresdenes pilsata (skatt. Eiropas istahstischana 39. lappâ) weens leels allus bruhsis ar dauds peederri-

geem nammeem nodedsis. Skahde leela — allus draugi nu brehz! — — Eistreikeru Keisers un Keisereene pawaffar ees us Unguru semmi fehrst. — Tad nu gahda teem leelu gohdu parahdiht un Unguri Keisereenei leek taisiht lepnu aubi ar dihmanteem baggati isgresnotu. — — Konstantinopole's Keisera pilli leela sahdsiba padarrita Keisera mantu kambari, tur glabba Turku tizzibas Praweescha Muämeda likuma grahamatu Koranu (skatt. Asias istahstischana 97 un 101 lappâ), un wezzas sihdu drahnas ar kurrakh Mekkas pilsata ta fw. Kaäba apklahta bijuse. Schihs leetas, ko Turki zeen ar fwehtu zeenishchanu un kas ar dihmanteem effoht gresnotas, issagtas. Sanehmuuschi un apsuhdsejuschi mantu-kambaru usraugu Mehmedu Taju, augustu fungu. Effoht tahs leetas alkâ un juhrâ noslizhinajis. Bet dsird ka ne effoht wainigs, bet taisns kungs kas Keisera pils laudis stipri faraldoht, ka til aplam wairf ne warroht sagt no Keisera galda un kuka un ehdamahm leetahm. Tad nu schee winnu par to nihdoht un tam par spihtu to blehdibu pafchi padarrijuschi — bet to usraugu nu apsuhdsejuschi us nahwes teesu. Ne sinn voi nelaimigs wihrs warrehs beswainibu israhdiht, jo wissa ta blehdiga faime dohdoht leezibu prett winnu. Tad irr blehschu deesgan wissur pasaule! — — No Greekeru semmes Sprantschu un Enlenderu saldati nu til ar kuggeem aissgahjuschi. — — Perseru weetneeks Werik-Kans ar Calenderem nu effoht meeru derrejis ta: Calenderi atdohschoht to paamentu Abuschiës pilsatu — Perseri atdohschoht Afganistaneeschem to Erates pilsatu. Calenderi turreschoht konsules — (weetneekus) — Persias ohstas un teem buhs

brihw tāpat andeletees kā Kreeweem. Galenderu isdsihtu weetneeku Perseri atkal usnem-schoht ar gohdu. — Wehl ne gribb tizzeht, kā Perseru Kehninsch scho derribu apstiprinahs, jo fakka, kā zerrejoht us Kreewu paligu un tafotees us karru. — — Kine seri nu itt nikni palikkuschi un Galendereem dohdahs wirfū, bet Galenderi taggad stahwoht meerā. Keisers pawehlejis, lai wissus Galenderus kaujoht nohst, un ar Europeēreem ne buhs andeletees, til ween ar Kreeweem, jo tee effoht labbi. Ar 600 maseem kuggeem sahkuschi kautees ar Galenderu kuggeem, skahdi gan padarrijuschi, bet bij jabehg. 1 Galenderu kuggi panehmuschi, wissus zilwekus nokahwuschi un kuggi fadedsinajuschi. Ongkongas fallā pee Kantones juhmallas, kas Galendereem peederr, Kineseru bekkeri wissu maifi, kō Galendereem pahrdeuschi, ar gipti fataisjuschi, lai nomirst; bet par dauds giptes peelikuschi, tadeht ahtri to usqahjuschi un wehl warrejuschi dsihwibū isglahbt. Leels karsch nu tur gan sahkfrees. Bet Galenderu leela rahts-deena Londonē par tahdu netaifnu karru kaunojahs un saweem ministereem par to eet us kaku, kā tahdu karru sahkuschi. Leelakam ministeram Palmerstonam tadeht gan buhs ja-atstahj faws ammats. — — Amerikā, pee Nikaraguās esara Generals Walkers gandrihs jaw bij apspeests, bet nu tam atkal jauns pa-ligs effoht nazjis no Seemele-Amerikas un sahkoht atkal turretees. — Spanjeri taifahs us karru prett Metikas brihw-walsti (skatt. Amerikas isstahst. 86 lappā); tur leels dumpis tāpat kā Peruās brihw-walsti, un Spanjerus dumpineeti effoht apkahwuschi un isplinderejuschi, tadeht nu buhs karsch. — Us Kajenes semmi Sprantschi sawus laundarritajus par strahpi wairf ne gribboht suhtiht tadeht, kā tur par dauds neweffeligs gaifs un ahtri mirstoht ar fehrgahm (laffi par jo Amerikas isstahstischana 119. lappā). Turprettim Neä-peles Kehninsch faderrejis ar La Plates brihw-walsti Amerikā, kā teem nu brihw fa-

wus laundarritajus suhtiht us La Plates tußnescheem tāpat kā mehs sawus teefatus suhtam us Sibiriju. Kahda tur dsihwe, to laffet Amerikas isstahstischana. — Dafters Kāne taggad gulloht slims us nahwi Amerikā Jaun-Yorkas pilstatā. S-3.

Jaunas sinnas.

Kahdā no tahm jo leelahn draudschm Kursemme, no kahdahm 7000 dwehselehm, tai gaddu desmitē no 1836 lihds 1846, wissu zaur rehkinajoht, katu gaddu bij 116 wairak to dsimmuschu ne kā to mirruschu; tai ohtrā gaddu desmitē no 1846 lihds 1856 katu gaddu 82 wairak to dsimmuschu par teem mirruscheem. Bet tai gaddā 1856 dsimme tikkai 306 behrni; bet to mirruschu bij 301, bes kā schis gads pee mums kaut kahdā wihsé ihsti flimnings gads buhtu bijis sauzams pahr zitteem. Par scho leelu mirruschu skaitlu wehl wairak jabrihnijahs, kād eeleek wehra, kahdā wezzumā winni mirruschi; prohti schinni skaitlā bij 77 behrni, kam wehl ne bij pilns gads; 61 brhrns, kam bij pahri par gaddu, bet wehl ne bij 5 gaddi; 22 behrni, kam bij pahri par 5 gaddeem, bet wehl ne bij 10 g.; 22 zilweki starp 10 un 20 gaddeem; 16 starp 20 un 30 g.; 17 starp 30 un 40.; 23 starp 40 un 50 g. u. t. i. pr. Atraistnes palikkuschas pa-wissam 33, starp schihm nu sinnamis irr zittas jaw wezzigas, kas us pa-auguscheem behr-neem warr atspeestees, zittas atkal, kas turrigas atlakkuschas; bet irr arri pulks tahdu, kas ar sihkeem behr-neem palikkuschas pakkala daschu gaddu gar magasihnes durwim dab-buhs staigaht. Pee tam wehl itt firds fahy isdsiorthoht wissas mallas tahdas waimanas. Mans wihrs, wissu zauru wassaru ar drudsi firdsis, nu atkal, kas tahs neddelas! sapum-pis gull kā bluks; mannam puischelam kas finn kalabbad tahs kahjas welk kohpā; man-nai meitinai kas finn kalabbad tahs aufis til breesmigi tekk; mannim behrns ar azzim pa-

gallam wahjsch palizzis u. t. j. pr. — Bet tahda waina tad irr bijusi, ka tik dauds to mirruschu, un tik dauds tahdas garris wahrgschanaš? un wehl tahdā draudse, kas ne fenn wehl sawu lauschu skaidru augumu un spohdribas labbad tik lohti bij issflaveta, un arri pateesi bij slawejama? — Sazzischu teescham: Mehs effam bijufchi pehrngadd' bes dakter a. Ta irr ta waina! — e.

Dakters Kane.

(Slattees Nr. 9.)

Dakters Kane 2 gaddus bes 3 mehnescuem paschā seemeli sadisjwoja. 9 pehdas beesä leddū ar sawu kuggi bij eefallis un tomehr ar saweem 18 taudim wairak kā 3000 Calenderu juhdses (jeb 3832 werstes) isstaigajis, pehz kuggi atstahje un wehl 1300 juhdses (jeb 1660 werstes) zaur leddus kalneem un tuksnescheem mohzidamees. Greenlantes paschā seemela meestinā atnahze, neweenu paschu no saweem beedreem ne pasuddinajis. Schinni meestinā tad wiani beidsoht kahdā deenā no Amerikane zu dampfugga tappe fwezinati, kas winnu deht bij isfuhihts un tohs dsibwus un wesselus atkal atwedde mahjā us mihtu filtu tehwu semmi.

Kahdas mohkas un bailes teem bij jahahrzeesch, to gan warram dohmaht. Schurku gatta un suppe teem ilgu laiku bij gahrdi eheeni. Tee leddus kalni dauds weetās kā augsti klints kalni gaisā iszehlahs un nu waijadeja pahri tilt par plattahm un dsiftahm allahm, kas starp teem draudeja. Tad weens pee ohtra fahfjusches sawas masas laiwukamaninas ar ne-isfakkamu puhliau un nahwes bailehm garr straujahn leddus seenmal-lahm willschus zelschus pahrzehle un pahrtikluscheem atkal ar baddu bij jakaujahs. Par wissu deenu wairak ne bij ko pa-ehstees kā 12 lohtian i miltu un gabbalinsch fasalluschu tauku no ballofscha pauta leeluma, un pat schis masuminsch ne bij ilgi pasneedsams. Pehz 10 neddetahm badda nahwe stahweja preeskch azzim. Schinni bailibā par laimi un

preeku starp leddus gabbaleem rohnis parahdijahs, sawu melmu mugguru uhdens wirfū iszeldams. Gan tas mehgina ja isbehgt, bet nahwei isfalkuschi lautini gan sapratte, ka te woi jamirist, woi tas lohpinsch jadabbu rohkā. Ul trakku brehfschanu tee sawas laiwinas zaur uhdeni, zaur leddu djinne un grohsija, tamehr rohni us zeetu leddu iswilke ahrā. Zit tik rohku bij, tilk peeklehre, wissi kā ahrprahktā rahdijahs; te warreja saprast, zit badda-bailes zilwelk war pahrnemt. Skrehje, raudaja, smehjahs, greese, plehse un wehl ne bij 5 minutes pahrgahjuschas, kad jaw katrs sawus affinainus pirkstus sibde, jeb rohna taukus ar gabbaleem rihdams norihje; ne mahrzina no ta lohpa ne atliske. Eelschas tapat kā bij, ne istihritas sawōs katlinōs iswharija un par naakti ar pahri dehlscheem ugguni ekuhruschi, jaukas wakkarinas noturreja.

Tahdā gruhtā leddus zeetumā gaddijahs, wehl zittas jaktis turreht. Te wisswairak waijadseja tahdu lauschu un lohpu paligu, kas starp muhschigu leddu usauguschi un ar to eradduschi. Muhsu reisneeks papreeskch weenu, pehzak wehl ohtru tahdu zilwelk, Eskimoëeti ko fauz, bij peenehmis, treknu mulki, kahdus 19 gaddus wezzu, bet pee darba dees-gan derrigu un ustizzigu, kas wairak ne ween-reis muhsu reisneeks no badda un nahwes isglahbe, prohti ar sawu gudru pikeera animatu jeb funnu kohpschanu un waldischanu. Jo bes scheem funneem un winnu drohfschibas, spehka un gudribas war buht wissi buhtu nahwi atradduschi. Kane ar pateizigu prahstu sawu appalu pikeeri lizzis nogihmeht eelsch-tahs grahmatas, ko tas par sawu tahlu zeltu farakstis. Puisis ar weenu fchlehpü putnu gaisā warrejis trahpiht un nohtes lai-ka arri lahzi weens pats uswinnejis.

(Turplikam beigums.)

Wahrdū mihska.
Di wi wahrdi weenlihds garri;
Ja tu man tehs fazzicht warri.

Tad tu teesham gudri darri.
 Virmam virmais bohstabs m;
 Kats labyrabt mutte nemm,
 Winisch no jaakumeem ween nahk,
 Putnisch mas to taifit mahk.
 Obtram virmais bohstabs I;
 Wassard to traufds smell;
 Seemä warr ar zirwi zirst
 Kad tik skaidas lezz un birst.

— gg —

Sluddinashanas.

Jelgawas Magistrats 22. Februarī 1857
 us Keisera pauehleschanu
 fcho spreedumu isfluddina.

Kad Hoffmannia un Johannishna Konkurses Kuraters padohmu isdewis, kā to atliskuschi Konkurses manni ar labbi warroht teem parradu-dewejei tohp usazinati, lai Jelgawas Magistratā fanahk 29. Merza 1857 un isteiz fawn padohmu par fcho leetu. Tee parradu-deweji, kas schinni terminā ne nahks, jeb atnahkuschi ne isteiks fawn padohmu nedēl subgs zittu terminu tā darrīt, — tee tays usluhkoti kā tahdi, kas ar meern un gribb lai tā noteik.

(Magistratos appaščraſtiti wahedi.)

Wissi pee Puñes pagasta, Talses aprinki, peedrīgi un pahr rohbeshu dīshwodami nowadda-lohzefti tohp

zaur fcho usazinati, fawn peerakstīšanu pee zitta pagasta libds Jurgeem 1857 apgabdaht, jeb zittadi tem pāscheem nowaddā buhs atpakkal janahk.

Puñes pagasta teefā, tai 12. Februarī 1857.
 (S. W.)   †† R. Grünberg, pagasta-wizz.
 Gēherabend, teefas-frihw.

 Ko h l n e f e Widsemē, semneeki warr dabuht labbas māhjas un lohpumui scha (Polwerkes, masas mujschā) nohmoht us nau das mafsu. Skaidrakas sinnas dabbujamas pee mi schas waldischanas.

G. Löwenstern.

 Pee Pehterburgas leeszetta, 10 werste no Rīgas Ballōschu-muischā veederrīga jauns frohgs, turklāt arri labbi ceristebi trafeers no Jurgeem s. g. isdehdams. Skaidrakas sinnas turpatt Balleschi-muischā dabbujamas.

Weens labbi mahzibts, ustizzigs waggar, kas suw ammatu labbi proht un irr neprezrechts, schinni gadā us Jurgeem deenesu warr dabbuht Leel-Behr steles muischā.

Barons Behr.

Ammatneeks kas muhrneeka un vobdneeka darbus labbi proht un ustizzigi strabda un kurrām labbi atestates, irr dabbujams Jelgawā, Tablerohsei nammā (farkanā kanahkē) pee uppes. Tur lai prassa peh Kaminšky.

Labbibas un prezzi tirgus Rīgā tai 4tā un Leepajā tai 2. Merz 1857 gaddā.

M a k f a j a p a r :	Rīgā.		Leepajā.		M a k f a j a p a r :	Rīgā.		Leepajā.			
	R.	£.	R.	£.		R.	£.	R.	£.		
1/3 Tschetw. (1 puhru) rudsu .	220	—	2	30	2	—		1/2 puddu (20 mahrz.) dselses .	80	—	90
1/3 " (1 ") kweefchu 340 —	3	50	3	30	1/2 " (20 ") tabaka .	37	1	1/2 " (20 ") fchlihtu appianu .	60	—	60
1/3 " (1 ") meeshu 210 —	2	30	1	80	1/2 " (20 ") schah.zuhku gall.	—		1/2 " (20 ") krohna linnu .	20	2	50
1/3 " (1 ") ausu . 110 —	1	15	1	—	1/2 " (20 ") brakka linnu .	75	2	1/2 " (20 ") muzzu linnu fehku .	30	1	—
1/3 " (1 ") sirku 250 —	2	75	2	20	1 " filku	—	7	1 "	—	7	—
1/3 " (1 ") ruyju rudsu milt.	2	25	2	15	10 puddu farkanas sahls	50	13	10 puddu farkanas sahls	14	—	—
1/3 " (1 ") bihdeletu "	3	—	3	—	10 " baltais rupjas sahls	—	5	5 "	—	5	—
1/3 " (1 ") " kweefchu mil.	4	25	3	75	10 " baltais rupjas sahls	15	5	5 "	4	60	1
1/3 " (1 ") meeshu putraim.	3	25	2	50	10 "	25	5	5 "	4	20	1
10 puddu (1 birkawu) seena . . .	4	—	1	50	10 "	—	5	5 "	—	5	—
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 330 —	3	40	3	30	10 "	—	5	5 "	—	5	—

B r i h w d r i k k e h t.

No juhmassas-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaese. Zensor. Jelgawa, tai 4. Merz 1857.

No. 40.

Awischu

Basnizas

Nr. 10.

peelikkums.

finna s.

1857.

Kà kristigs zilweks Kristu apwesk.

Palearius svehtigs Italias assins-leezi-neeks, kurra leezibas schinnis lappâs jaw da-scheem par atspirdsinafchanu irr bijuschas, lai muhs wehl wairat pamahza no sawas grah-matas: par Kristus labdarrifchanu, kur tas peektâ nodakkâ tà raksta:

Kristigs zilweks sinn, ka Kristus zaur to tizzibu winnam peederr ar wissu sawu taifni-bu, nenoedfbu un svehtibu. Kà nu tas, kam jarahdahs preeksch augsta funga, usgehrb sawas labbakas drehbes, tà Kristus mahzelli gehrbjahs un puschkojahs ar Kristus nenoedfbu un fkaistumu, ka tas warretu rahnitees Deewa preekschâ; wisch palaujahs us Kristus nopolau tahdâ wihsé, woi tas pats wissu to buhtu pelnijis un eemantojis, ko Kristus irr pelnijis. Jo tizziba padarra, ka Kristus un winna darbs, mums pascheem tà peederr, ka katram sawas drehbes pascham peederr. Kristu apwilkt, tadeht apsihme: mehs patee-figi effam pahrleezinati, ka Kristus mums ih-paschi peederr, un ka ar winna taifnibas-dreh-behm apgehrbti, mehs preeksch Deewa azzim effam patihkami un peenemmami. Tur mums naw ko schaubitees; bet mehs skaidri sinnam, ka tas Lehws kas mums sawu dehlu dahwinajis, mums ar to paschu arri dahwinahs wissas zittas leetas, Reem. 8, 32. prohti, wissu sawu schehlastibu, un sawas baggatibas pilni-bu. Ja tas irr teesa, un tas teefham tà tee-fa irr, tad kristigs zilweks no pateefibas warr leelitees: Kristus irr mans brahlis, es efmu Deewa behrns; es efmu debbefs un semmes mantineeks, efmu wirsneeks pahr bauflibu,

nahwi un elli; ta bauftiba man wairs ne warr paafuddinah un nolahdeht; jo Kristus ar sawu taifnibu mannim ihpaschi peederr.

Zahda tizziba dohd zilwekam jaunu gohda-wahrdu, ka tas irr nosauzams par kristigu zilweku; jo tas apwesk paschu Kristu, un puschkojahs ar wiana gohdibas - drehbehm. Tas irr leels noslehpums, kas tik ween tam irr saprohtams, kas Deewa leelus pestifcha-nas darbus irr atsinnis zaur winna schehlasti-bu, ar ko winsch greh;ineeka firdi irr peepildi-jis, ka winsch to fluddina zaur ta praweescha mutti: „Es dohshu jums weenu jaunu firdi, un weenu jaunu garru juhsu widdù, un at-nemshu to akminainu firdi no juhsu meefahm, un dohshu jums weenu meesigu firdi.“ Ezel. 36, 26.

Kas nu to ne tizz no wissas firds, ka Kristus winnam ihpaschi peederr ar wissahm fa-wahm mantahm, tas arri nekad ne paliks par ihsti kristigu zilweku, tam ne buhs preeziga meeriga apsinnafchana; tam arri ne buhs tas gars, kas allashin irr tschakls us labbeem darbeem; labbi darbi winnam truhks, jo win-nam spehka naw tohs isdarriht. Schi tizzi-ba ween, kas irr stipra palauschana us Kristus nopolau, padarra zilweku par tahdu Kristus mahzelli, kas irr stiprs garrà, preezigs darrifchanà, dedsigs luhgshanà. Schi win-nu sehdina Deewa walstiba, winnu eezelt par Deewa behrnu, winnu eeswehti par Deewa mahjokli.

Kurra zilweka dwehsele warretu buht tik falta, neschehliga un zeeta, ka tas to ne istei-zoht leelu dahwanu atsihdamas ko Deewa mums irr dahwinajis zaur sawu Dehlu un

wissu winna Deewa pilnibu, ne tiktu peepildihts ar to karstu kahroschanu: kaut tas jel sawam Pestitajam tiktu lihdsigs wissos labbds darbds? Woi tad Kristus mums no ta Lehwa ne irr dohts par preekschihmi, ka mehs winna usraugoht, sawa dsihwoschanā tohpam lihdsigi winna gihmjam? Tadeht sw. Pehteris raksta: „Kristus preeksch jums irr zeetis un jums weenu preekschrakstu irr pamettis, ka jums winna pehdahm buhs pakkat eet.“ (1 Peht. 2, 21.)

Mehs tad Kristu apwelkam, tad winnu par sawu preekschihmi turram. Kristus mahzeklis sawu dsihwoschanu padarra lihdsigu ta Kunga preeksch-raksteem, eelsch dohmahm, wahrdeem, darbeem; winsch nowesk to wezzu zilweku un apwelk to jaunu dsihwoschanu, tas irr: Kristus dsihwoschanu. Tapehz sw. Pahwils mahza: „Lai mehs noleekam tohs tumfibus darbus, un apwelkam tohs gaifchibas erohtschus; lai mehs itt kā deenā staigajam gohdigi: ne rihshanās un plihteschanās, ne eelsch gultahm un neschlikstibas, ne bahrshana un eenaidibā. Bet apwelzeet to Kungu Jesu Kristu, un ne nokohpjeet to meesu us fahribahm.“ Neem. 13, 14.

Tadeht pateefigs Kristus mahzeklis, kurra sirds no Kristus mihestibas irr fasildita, sakta tà us sevi paschu: Tapehz ka Kristus, jeb schu tam mannis ne waijadseja, man irr apizis ar sawahm affinim, un nabbags tappis, lai es baggats kluhtu, arri es sawu paschu dsihwibu, un wissu kās man peederr, gribbu atdoht sawam turvakam, un to mihtoht, tà ka Kristus man irr mihtojis; kā es esmu apgehrbts ar paschu Kristu, zaur winna mihestibu, tà es gribbu lai mans turvakais tohp apgehrbts ar mannu mihestibu, ar wissu kās man peederr. Kas tà ne dohma un ne darra, tas wehl naw nekahds kristigs zilweks; jo ne warr buht ka kahds warretu fazzicht: es mihejus Kristu, — ja tas ne mihto Kristus lohzeckus un brahtus. Ja mehs sawu turvak, par kurek arri Kristus sawas affinis irr iolehjis, ne mihejam ar darbigu mihestibu, tad mehs

Kristum ne peederram. Jo Kristus sawu Lehwu irr mihejis, tam paklaufigs buhdams lihds krusta nahwei. Wihl. 2, 6. Un tapat tad arri mums peenahkabs Deewam paklaufigeem buht, prohti: sawus darbus, sawu mantu, sevi paschu atdoht teem brahleem, winneem kālpohs wissas waijadibas, winneem tà faktokt palikt par ohtru Kristu. — Kā Kristus bij pasemmigs un lehnprahtings, tà mums peederraabs no wissas pateefibas dsihtees pehz pasemmibas un lehnprahfibas. Kā Kristus wissas waijaschanas un neewaschanas paneesse Deewam par gohdu, tà mums peederraabs, preezigi un klussi panest wissas waijaschanas, ar ko wiltigi zilweli apgruhtina tohs kās deewabibjigi gribb dsihwohrt.

Kristus par saweem eenaidneekeem luhdse wehl pee krusta; lai arri mehs svehtijam tohs kās muhs kaitina un waija. Kā mehs Kristus pehdahm pakkatā eesim. 1 Peht. 2, 21. Jo ja mehs atsibstam ka Kristus un wissa winna baggatiba mums peederr, ja mehs winna apwelkam, tad arri peederraabs, ka winna drehbes ko no winna dabbujam, pee mums paleek tahdas paschas ne-apgahnitas un tihras kahdas tahs pee winna bij. Mums peenahkabs teem brahleem darriht kā Kristus mums irr darrijs, finnadiami, ka ko mehs scheem winna un muhsu brahleem effam darrijuschi, to mehs winnam pascham effam darrijuschi. Matt. 25, 40. Kas pee winna lohzeckem tohp darrihts, woi launums woi labbums, to Kristus fajuht, itt kā tas pee winna pascha buhtu darrihts.

(Turplikam beigums.)

Taunas finnas.

Jo Naumburgas Wahzsemme raksta, ka tur wihrs seewu badda nahwē nomirrinajis. Bet tad arri mirrejas slakka to mahzijuse! — Zaw us kappeem lihki weddoht zellā tam bijis gan ko dsirdeht; bet pee pascha kappa, kur buhtu bijis klussi un ar svehtu apdohmu to brihtini japaawadda: jo mahzitais lihki pawaddijis, un tà spehzigi un sveh-

tigi runnajis, ka atraitnis gaudodams raudajis; te gahjis wehl sawadi. — Laudis sahku-schi to wihrus ar semmehm mehtaht. Zitta seewa eesahku si ir jaw ar schkippeli to pek-steh t (sist), un ir zittas taifischahs tapat darriht; un gan buhtu to lihds ar seewou ap-rakku-schais, ja wihrs ne buhtu kahjahn wallu dewis un pamuzzis. — Woi tur irr laudim pilns prahs bijis, fwehta weeta un brihditá darritees?! — No Tirolu semmes, Einstreiker u walsti, raksta, ka tur 80 gaddus wezs wihrs tappis apfuhdsehts par tizzibas apfmeheju. — Leelijees gan pats, bes speeschanas eschoht preeskch wissaugstakas teefas aibildinatees. Bet ohtru rihtu raddees sawà dahrfa us audekla, kas us fneegu issteepst, nosallis, un winna tizibas, brandwihsna buddele wehl fastippuschä rohka. — Deewos ne taujahs apfmeetees!

S. B.

1856 gadda Sardinjeru waldischana pa-wheleja, lai ispohsta wissus tohs klosteranamus, kur ne mahjojoh wairak ne ka 15 muhki jeb muhku jumprawas. Pehz schi likuma tai masà semmité no waldischanas nu irr paixenti 330 wihrischku un 78 seewischku muhku nammi, un no scheem muhku nammeem irr islaisti tappusch 4063 muhki un 1426 muhku jumprawas, pawissam 5489 (5 tuhst. 4 simts 89) zilweki, kas tur usturrejuschées. Tahda masà semmè gan bij par dauds to muhku, — jo bes scheem wehl leelakais pulks palizzis zittös muhku nammös, kur wairak ka 15 kohpà mahjo.

S.-8.

Schuhpulis un sahrks.

Schinni pafaulé irr dauds duffas weetu, — un karsch tad ne pasihst tahs diwi jo wehrä leekamas? — Weenu atrohnam schinni dsihwibà ee-eedami, ohtru, kad scho pafauli at-stahjam. Schihs duffas weetas naw weenadas, bet tomehr irr abbas sawà starpà tu-weji raddi.

Schuhpulis irr taifichts no dehkeem — un ta arri sahrks. Meschà auge tas kohks, no ka

dehki irr sahgeti. Peekussis zetta-wihrs toref atpuhtahs winna ehnà. Pehz to kohku no-zirte. Warrbuht daschdeen schuhpuli un sahrku no weena kohka dehleem taifija. Schuhpulis un sahrks — ta abbi kohpà auguschi, un ta kohka farros putnini preezigi dseedajuschi.

Zilweks gull abböö; winsch abböö atrohn duffu un meeru. Kà smukti gull behrninsch schuhpuli! Tam naw wehl ne kahdas behdas. Jauks irr winna dsihwibas pavaffaris. — Woi sahrkà irr zittadi? Èè arri gull zilweks, un to ne aisteeft ne kahdas pafaules-behdas, ne kahdas semmes gruhtibas. Meegs gan irr zittahds, ne kà schuhpuli, jo winsch irr bes sapneem un aufsts.

Abböö mehs paschi ne eekahpam, mehs tur tohpam eelikti; jo mehs wehl bijam wahji un bespehzigi, kad muhs mahte turreja klehpi. Mehs no winnas dabbujam, kas mums wajadseja, arri to duffu. Ar sawahm rohkahm mahte muhs mihtodama lehninam eelikte schuhpuli. — Zilweks irr stihws un bahls un bes spehka, kad nahwe to nozirtuse. Kad to leek sahrka, jo pats jaw ne warr tur eegultees.

Schuhpulis un sahrks — pee abbeem ra u-d'a. Woi ne effi redsejis preeka affaras, kas tehwa un mahtes azzis mirds, kad tee us sawu behrninu schuhpuli noskattahs? — Woi ne pasihsti arri sahpju un schkirschanas affaras, kas behrnu azzis atspihd, kad tee stahw pee wezzaku sahrka? Wezzaki sawus behrninus guldina schuhpuli, un atkal behrni sawus wezzakus sahrka. Kad nu affaras birst pee schuhpula ka pee sahrka.

Schuhpulis un sahrks — pee abbeem zerre. — Girdi juhtam saldu zerriba, kad stahwam pee sawa mihta behrnina schuhputa. Ar winneem kohpà zerram zaur scho dsihwibu staigaht. Zaur mihestibas faiti ar teem fa-weenoti zerram sché wirs semmes atraft laimi un preeku. Nahwe scho faiti sarausta, bet ar sti-pro pafauschanu zerram, ka tur augschä schi faite atkal zeetaki buhs fa-weenota zaur Kristus schehlastibu. Un schi zerriba irr pee sahrka muhfu apmeerinaschana un drohsciba.

Schuhpulis un fahrks — pee abbeam **D e e -**
wu p e e l u h d s. — **Swehtas dohmas no wez-**
jaku firdim zeltahs us debbesim, kad tee pee
sawa behrnnaa schuhpula stahjahs. No **Deewa**
tee isluhdsahs laimi un svehtibu preefsch sawu
mihlu masinu. Urri pee fahrka **Deewu** pee-
luhdsam, lai winnam **Kristus labbad schehli-**
gu teesu spreesch, lai tam dohd debbesf meeru
un preku. Preefsch fewim isluhdsamees to
ihstenu gudribu: **deewabihjigi dsihwoht un**
svehtigi nomirt.

Schuhpulis un fahrks — arweenu eefsch
jums gulbinahs zilwelkus. Al — juhs daudsf-
fahrt stahwat ittin tuwu kohpä, knappi sprih-
scha plattumä weens no ohtra. Bet — woi
nu tuwu jeb tahlu, juhs abbi effet schuhpuli,
weens: schuhpulis preefsch schihs pafaules —
ohtrs: schuhpulis preefsch debbesim.

C. Schepsky.

• **Rihta-dseesma.**

Mel. Es Tevi teizu, schehligs Tehws.

1.

Mans Deews un Kungs, Lew slaveju,
 Ta firds Lew usdseed dseesmu,
 Preefsch Lewis nahkt ne slaveju;
 Al, fanem' dwehfel's leefmu!

2.

Es esmu gahrdi isgulje's
 To mibku duffas-nakti
 Tu effi manni apfargaj's,
 Vahr manni turrej's wakti.

3.

Ta faulite to semim' atkabji.
 Wifs spihd ar jaunu kohschum',
 Un siltums firdi man eestabji
 Ar svehta preeka spohschum'.

4.

Paldees, mans Kungs un Radditais
 Par Tawu scheblastibu.
 Tu ween man effi wadditais
 Ar tehwa-mihlestibu.

5.

Lai staigaju bes lawesch'an',
 Kur Tehwa rohka wadda,
 Lai staigaju ar lawesch'an',
 Kad behdu-ehrfschki badda.

6.

Zaur behdu-struhlehm faule spihd,
 Tas gaishums nahk no Lewis,
 Ta tumsha ass'ru migla kriht,
 Sirds meeru juht eefsch fewis.

7.

Lai stiipi Lewis peeturrohs
 Ar wissu fird' un prahru,
 Lai dilli eefsch Lew' eedehstohs,
 Jo Tu man wissur flahtu.

8.

Lai turp es zenschu, kurp Tu fauz',
 Ar karstu zibnischau,
 Lai turp ta dwehfele man trauz
 Ar klussu gaidischau;

9.

Lihds nahwes-ehna manni sedi,
 Kad manna dshwib' heidsahs,
 Un jauna faulite man lezz,
 Un dwehfel' augschup steidsahs.

Grot.

Sagti sirgi.

Kurjemme, Rohtehdes muishchü pee Tal-
 senes, nakti, no 27ta us 28tu Aprila deenu
 tschetri sirgi issagti:

- 1) weens leels bruhns sirgs bes kahdahn sihmehm
 $5\frac{1}{2}$ gaddu wezs, wehrt 70 rub. fudr.;
- 2) weens leels farkans sirgs ar baltu swaigini peerë,
 wehrt 60 rub. fudr.
- 3) weens dubbults klepperis, schim melis bes
 kahdahn sihmehm, 4 gaddi wezs, 60 rub. f. wehrt;
- 4) weens druzin masals schim melis 6 gaddi wezs,
 40 rub. fudr. wehrt.

Tas kas schai muishai dohs slaidru parahdischanu, kur
 schee sirgi dabujami, dabbuhs tur 50 fudr. rubetus
 patezibas makfas.

3

B r i h w d r i k F e h t.

No juhmasas-gubernements augsta waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Zensor. Jelgava, tas 6. Mai 1857.

Awischu

Missions

Nr. 10.

peeliffums.

sinnas.

1857.

VII. Sinnas par Deewa walstibu paganu starpå.

3) Wakkar-India.

1.

Zaff. 3. 9. 10. Tad es veegreenischu pee teem laudim ween fchlihstu wallodu, ka wisseem buhs ta Kunga wahrdi veefault un winnam falpoht ar weenadu vrabtu. No mina'puus to Mohru wuju manni pelludejji man uppurus nesslhs.

Ta Kunga muhsu Deewa wahrdi wissi irrgan un Amen un ne truhks pee winneem neeke, ka tee ne taptu wissi peepilditi. To gan ikkats dabbu atsift, kas schohs wahrdus ar svehtu un usmannigu prahtru apzerre. Bet ihpaschi missiones darbs un svehtiba muhsu laikos mahza, ka zittas Bihbeles weetas, pee kurrachm daschlahrt ne sinnaja ka tahs bij saprast, wahrdi pehz wahrdi peepildahs un ka teescham Deewa pateesiba, ko Bihbelé lassam. Ta arri irr ar scheem wahrdem, kurrus scho reis saweem stahsteem preekschà likkuschi. To tee mums rahda, ka teem, kas eepreekschà to pateesibas wahrdi ne irr sinnajuschi, kas no sawas tehwischkas Amerikas dakkà neschehligi guhstti un aisrauti un pahrwesti par leelo juhru pahr, ka lohpi pahrdohti un breefmigi spihdsinati un waijati ilgus laikus neschehligà wehrgu un paganu buhchanà wahrge, — ka teem nabbageem Mohru tautas behrneem Amerikà tas saldais ewangeliums atskann, kas winnus arri peewedd pee Jesus kahjahn tam uppureht teikschau un pateikschau no tizzigham firdim.

Schoreif, mihtee lassitaji, es juhs weddu atkal us Ameriku, no kurras jaw dabbujam

pasift to stuhri, kas prett Seemel-rihtapusses issteepjahs, pretti Greenlanti. Taggad nu garr Amerikas rihta-pussi brauzam us deenaswiddus pussi lihds famehr nahkam leelà leelà juhreas lihkumà, kas Seemel-Ameriku no Deenas-widdus Amerikas fchliir. Schinni juhreas lihkumà lihds 360 leelas un masas fallas, kurras laudis dsihwo un wehl dauds wairak tahdu fallu, kas ka klints-kalni no juhreas wilneem iszeltahs un kur nekahdu dsihwotaju naw. Wissas schahs fallas nosauz par Wakkar-Indiu; jo kas pirmais no Eiropas laudim schahs fallas usgahje, prohti Spanjeru gudrs kuggineeks Kristaps Kolumbus 1492 g. bij usnehmees zittu zeltu us baggato Indiu atrast, no Eiropas us wakkara pussi braudams, un schahs fallas atraddis tahs nosauze par Wakkar-Indiu jeb Wakkarapusses-Indiu. Par schahm fallahm taggad wissadi Eiropas tautu waldineeki walda, wissutwairak Enlenderi, Spanjeri, Dahni, Ollenderi, Sprantschi, retti wehl kahdas, kas sawu ihstu wezzu eedsihwotaju rohkas. Schahs fallas wissokhpà apnemm semmes-gabbalu, kas tilpat leels, ka Pruhschu Kehnina walsts, prohti 4614 □juhdses ar pufszettortu milljoni eedsihwotaju, no kurreem tikai pufs-milljone no Eiropas tautahm, tee zitti irr leelaka puisse Mohri, melni ar sprohgaineem melneem matteem, beesahm luhpahm un plattu deggoni; wehl nezik ilgi tee wissi bij nabbagi wehrgi, kas no saweem warras-kungeem bes sianas tappe speesti un wahrdinati. — Semme tur brihnumu augliga, gaifs lohti karsts. Seemas

naow nekahdas, bet no Aprita lihds Novembera mehnescham stipri leeti nogahschahs no debbesf, ka wiffas uppes pahrypluhd un wiffas lankas stahw ka eseri. Tomehr tur semme isnessis wifadas smalkas un dahrgas leetas, kappeju, zulkuru, illumia sahles, tabaku, pebz ko Eiropas tautas tilkahrigas irr, ka ne rehkina tahs breefmas, kas tur arri daschlahrt ar leelu pohstischana i spohsta ir laukus, ir ehkas, ir laudis, prohti stipras semmes triheschanas, breefmigas wehtras un nahwigu fehrgu, ko nosauz par d'selten u drudsi.

Kad Kolumbus schahs fallas usgahje, tad tur dsihwoja laudis, kas isflattijahs tumschi bruhni, bes atsifschanas, bes waldischanas, bes tizzibas, sawâ starpâ tee karrojahs weenu-mehr un tohs nokautus eenaidneekus apehde, woi saweem deewekleem uppureja. Karaibus tohs fauze. Kad Spanjeri ar laiku schahs fallas uswinneja, tad tohs eedsihwotajus neschehligi waijaja, ar funneem norehje, par lusti meddinaja ka siwehrus, kaufschanas no-maitaja. Kurkus dsihwus senehme par wehrgeem darrija un ar gruhteeem darbeem nomohzija. Zaur tahdu neschehligu spaidischana jo rettak palikke un taggad no 3 millj. to Karaibu, kas tai laika tur warreja buht, tikkai atliskuschees pawissam lahdi 300 woi 400! Ak taru neschehligu mohzischana! Bet pascheem teem warraskungeem drihs peetrubhke strahdneku, un no kureen tohs nu nehme? No Avrikas sahze ewest Mohrus. Tohs tur winnu tehvischki woi ar warru senehme woi arri no winnu waldineekeem ar pirkshana pirke par lehtaku makfu, neka pee mums lahdu lohpu pehrt. Kad tee nabbadfini ar smaggahm kehdehm faištiti ka zitta prezze kuggos tilke faspeesti, ka ne warreja gandrihs kustetees, daschlahrt weenâ pashâ kuggi wairat ka 500. Leelaka pufse pa zellu apmirre, un kas dsihwi palikke tohs Amerikâ atkal pahrdewe. Ak taru noschehlojamu buhshana! Paulati draugi no draugeem, wezzaki no behr-neem bes schehlastibas tappe schkirti; ka lahd Spanjeru muischneeks tohs pirke, ta winneem

bij japaleek meerâ. Muischâ nowesti tee pee gruhta darba tilke turreti no pascha rihta lihds wakkaram, un wai tam nabbadfinam, kas nogurre! To usraugu warras pahtagas tohs gan pamohdinaja. Nezik tahl no muischahm teem nabbagha wehrgeem bij ustaifitas ihpachas buhdinas, 40—50 kohpâ stahweja. Gan teem wehrgeem bij brihw sawâ starpâ preztees, bet tee behrni tapat par wehrgeem palikke. Ka tohs pee meefas fliftaki turreja ne ka funnus, ta wehl masak par winnu dwehselehm gahdaja. Tee kristiti Spanjeru fungi ne kau-nejahs fazzilt, ka mohri effoht sahtana raddijumi un gattawi ellesprauli; gan arri tee Kattoku mahzitaji tohs kristija, bet no kristigas mahzibas tee ne dabbuja ne smalkas. Un tadehk tee arri palikke, kahdi tee bijuschi, nabbagi tumschi pagani bes nekahdas atsifschanas, bes nekahdas zerribas, pilni wissadunikkun negantibas, neschekhstibas un dusmibas. — Gan drihs 300 gaddi wiffas Eiropas tautas, kas ween par juheu ar saweem kuggeem brauz, ar tahdu besdeewigu andeli bij pelsas metklejuschi, kad 1807 gaddâ Enlenderi pirmee tahdas andeles atfazzija un ar laiku arri tahs zittas Eiropas tautas winnu preekschihmei pakkat d'sinnahs. Enlenderi un zitti taggad isfuhta ihpachus kuggus, kas par juheu schurp un turp brauz un kur tahdu kuggi useet, kureâ no Avrikas Mohrus par wehrgeem wedd, tohs tuhlin atnemm un tohs nabbadfinus atswabbina. Galenderi arri wehl wairak darrija; par wiffahm tahm fallahm kureâs paschi waldijs, pawissam to wehrgu buhshana aisleedse, 1834 g., un wiffus wehr-gus no winnu warraskungeem atpikke, par ko 120 milljonu fudraba rubius pebz muhsu nau-das ismalsaja. Ta taggad nu gohds Deewam 2 millj. Mohru brihwestibu dabbujuschi, bet atleekahs wehl 700 tuhst. par wehrgeem, kas stahw sem Spanjeru waldischanas tannis leelâs fallas Kuba un Portorika (skattees lantkahrte).

Bet dauds agrak neka tee Mohri Wakkari-India dabbuja laizigu brihwestibu no saweem

warraskungeem, Deewos tohs gahdaja atswabinaht no grehku un sahtana warras. Kad Graws Zinzen dorps 1731 g. (ko juhs jaw pasihsteet no manneem stahsteem par Greenlendereem; skatt. Nr. V.) Kopenagenes pilsata bij per Dahnu-Kehnina krohneschanas, tad wiama fullainis dabbuja eepasihtees ar kahdu Mohri, Antonu wahrdā, kas wehl jauns buhdams bij atwests no Walkara-Indias un tē Kopenagenē kristigu tizzibu penehmis, tai laikā pee kahda augsta kunga par fullaini deeneja. Schis Antons Zinzendorpa fullainim stahstija par to neschehligu wehrgu bubschanu Walkar-Indiā un ka dauds tur effoht, kas ilgojotees pehz labbakas atsibschanas un mahzibas; ihpashi tur Sw. Tohma-fallā, kas peederreja Dahnu-Kehninan, winnam effoht wehl mahfa, kas daudskahrt pee juhmallas stahwoht sawas rohkas effoht issteepusi karstā luhgschannā, ka Deewos gribboht atsuhiht par juheu kristigus mahzitajus teem Mohreem. — Zinzendorps no lawa fullaina dabbuja finnaht par schahm leetahm un firds vihram stipri eeschehlojahs par teem nabbageem Mohruwehrgeem. No Kopenagenes aissbrauozoht winsch Antonu lihds wedde un tur Ernuteruzeemā, kur Zinzendorpa draudse, ta brahku-draudse bij apmettufoes, Antons wissai draudsei wehl ar plaschakeem wahrdeem par teem Mohreem stahstija, ka wisseem to dsirdoht firdis pakustinajahs. Un jebshu Antons fazija, ka tee Mohri til zeeti tohpoht turreti pee darba, ka ne warroht walkas dabbuhk kristigu mahzibu klausitees un ka tam, kas winnus gribboht mahzicht, pascham papreeksch japaleefoht par wehrgu un lihds ar winneem strahdajoht tohs mahzicht; — tomehr tuhlin diwi vihri atraddahs, kas usnehmabs turp par missionareem aiseet. Tee bij Venerts Obers, poedneeks, un Dahwid's Nitschmanns, zimmermans. Schee abbi ar 6 dahldereem kulle bet ar ta Kunga svehtibu gahje nahlamā gaddā us Kopenageni. Par wissu zellu winni waitak ne redseja kā tikkai isfmeeschanu no laudim, un paschā Kopenagenē

wissi tohs gribbeja pahrrunnaht, lai ne-eijoht wiſ. Bet wiss pawelti, tee abbi palikke pee sawas apnemschanas un ar laiku Deewos arri dewe draugus un paligus, no pascheem teem augstakeem kungeem, ta ka warreja ta Kunga wahrdā isbraukt us Walkar-Indiu.
(Turplikam beigumis.)

Taunas finnas.

No Kineseru walst̄s. Wissi missionari no Ningpas pilsata taggad aissgahjuschi tadehls, ka Kineseru par dauds nikni palikkuschi prett Enlandereem. — Sprantschu basnizas fungi un missiones draugi stipri ar to darbojahs Keiseru Napoleonu peeluhgt, lai arri suhta karra-kuggus us Kineseru semmi, kur nabbaga missionareem taggad par dauds gruhti darroht. Kad Kineseru buhs uswinneti, tad tizz, ka missionareem wehlehs tur darbotes un ka kristiga tizziba tad ahtri eetaifsees.

S-3.

Kubbeseles basnizas pirma eezelschana un isglahbchana.

Lai paschā pufse, kur papreeksch Dihrikis no Turraildes tohs Lihbeeschus mahzija, pehz winna no Rihgas bislapa suhtihts nogahje Ulobands to svehtu fehku isfeht. Schim labbaki isdewahs. Winsch 1206tā gaddā us-zehle pirmu basnizu Kubbesele (taggad Ri s-bele, ne tahli no Krimuldes); bet ja Deewos to ne buhtu ar sawu warrenu spehku brihnischkigi isglahbis, tad ta tuhlin atkal buhtu ispohstita, jo ohtrā gaddā, 1207, Leischi ar leelu karra-spehku dewahs us zellu Lihbeeschus aplaupiht. Paschā walkara preeksch seemas-swehtkeem, tee nejauschhi atskrehje pee Turraildes, ar gaismu pahrzehlahs par Gaujas uppi, fadedsinaja zeemus un nonahweja dauds lauschu. No tam neko ne finnadami diwi mahzitaji, Jahnis Striks un Dihrikis Rabbe ar sawu falpu pirmā seemas-swehtku deenā fluddinaja Deewa wahrdū Risbeles basnizā. Bet til ka Jahnis bija fabzis preeksch altara Deewu peeluhgt, tee Lihbeeschhi kas bas-

nizā bija sapulzinati, nomannija Leischu atnahfschanu, un ar leelu brehfschanu: „Leischi klah!“ isbehge no basnizas ahrā, zerredami tā no winneem isglahbtees. Bet retti kahdam isdewahs. Tā ka pulks no basnizas skrehje ahrā, Leischi teem uskritte wirsu un wissleela-kai dalkai bija nahwe jazeesch. Jahnis tomehr ne atstahje svehtu altari, bet pastahwigi un us Deewa zerredams ne mittejahs svehtu darbu strahdaht. Wehl ne bija ewangeliumu nolassijis, tad Leischi us saweem muddigeem firgeem jaw skraidiya wissapkahrt basnizai, ko Zahn kalps bija aisslehdsis. Nu Zahn am pascham usnahze bailes, bet Dihrikis un tas kalps winau muddinaja, ka winsch sawu svehtu darbu ne atstahje. Un redsi, Deewa sawu basnizu schehligi gribbeja usturreht. Tee Leischi ne nahze eekschā, bet dewahs us mahzitaju masu mahjiku, un tur atnehme firgus un lohpus, un fakrahwe us saweem ratteem drahnas, usturru un wissu ko atradde. — Kamēr winau turr kawejahs Jahnis bija pabeidjis Deewa kalposchanu, nonehme ar Dihrikis un to kalpu svehtus traukus, lukturus un apfeggu no altara, nolikke wissu drehskambari weenā stuhri un apfehdahs paschi klah, gaidami kā nu Deewa waldis un bij gattawi sawu dsihwibū tam Kungam par uppuri nondohd. Ne zik ilgi, tad Leischi bija klah, atlause basnizas durwis, un weens eefkrehje eekschā, bet to pa wissam istukshotu atraddis, atkal isgahje ahrā, bes ka buhtu drehskambari eegahjis. Nu wehl ohts un treschais Leischu bars atskrehje un pa weenam eenahze basnizā, daschi arri us saweem firgeem jahdami; bet zaur Deewa sargaschanu un glahbschanu neweenam ne nahze prahā drehskambari eekahpt, kur tee tohs dahrgus traukus un tohs mahzitajus buhtu atradduschi. Beidsoht wissi atkal dewahs prohjam. Nu Jahnis, Dihrikis un tas kalps zettos krittuschi slaweja Deewu, ka tas tohs tik schehligi bija usturrejis un no pa-

ganu rohkahm isglahbis. Wakkara tumfibā tee isnahze ahrā no basnizas, paslehpahs meschōs un zettortā deenā wesseli nonahze Rihgā. — Schē jaw ta finna no Leischu breesmas-darbeem bija atnahkuſi. Bislags fakrahje sawus karra-wihrus un lihds ar Lihbeescheem un Latweescheem dewahs us Leelwahrdi pee Daugawas, Leischus us sawu zettu fagaidiht. Pee Aiskraukles tohs arri fadsimme un pehz breesmigas kaufchanahs Leischi to algu dabbuja par sawu nedarbu. Tee kristigi karra-wihri no Deewa spehzinati tohs uswarreja, teem atnehme wissu laupijumu, atpestija tohs ko tee pa wehrgeem bija lihds panehmuschi, un kam ne bija nahwe jazeesch, tas tuſch un pliks nobehge us mahjahn.

Ko fazifim, kad redsam ka tee, kas mastizži no basnizas isbehge, eefkrehje farvā poftā, un ka Deewa tohs, kas tizzigi pee winna turrejahs, schehligi isglahbis? — „Pawehli tam Kungam tauu zettu un zerre us winau, tad winsch gan labbi darihs.“ (Dahw. ds. 37, 5.)

Studdinaschanas.

Labbi mahzits flohlmeisteris weetu melle woi par behrnu-flohlmeisteri, woi arri par basnizas-flohlmeisteri. Kas skaidraku finnu gribb dabbuht, tam tahdu warr isteikt

Aug. Döbner.

Kalzenawas mahzitais, Widseunē,
(pahr Kohlneſt.)

Kursemme, Nobtschdes muishā pee Tal-senes, nafti, no 27ta us 28tn Aprila deenu tħetreti firgi issagi:

- 1) weens leels bruhns firgs bes kahdahm sihnehm 5½ gaddi wezs, wehrts 70 rub. fudr.;
- 2) weens leels farkans firgs ar baltu swaigui peerē, wehrts 60 rub. fudr.
- 3) weens dubbults klepperis, schlimmelis bes kahdahm sihnehm, 4 gaddi wezs, 60 rub. f. wehrts;
- 4) weens druszin masals schlimmelis 6 gaddi wezs, 40 rub. fudr. wehrts.

Tas kas schai muishai dohs skaidru varahdışchanu, kur schee firgi dabbujami, dabbuhs tur 50 fudr. rubelus pateizibas matfas.

2

Brihv drikkeht.

No juhmaslas-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Zensor, Jelgava, tā 14. Mai 1857.